

De torenbouw van Babel

Periodethema: schepping en zondvloed
Genesis 11: 1-9

KERNTKST

'Kom aan, laat Ons nedervaren en laat Ons hun spraak aldaar verwarren, op dat een iegelijk de spraak zijns naasten niet hore.' (Gen. 11 : 7)

UITLEG VAN DE KERNTKST

God daalt af om ervoor te zorgen dat de bouwers elkaar niet meer kunnen verstaan. Hierdoor is verder bouwen onmogelijk.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling gebeurt kort na de zondvloed en nadat God een verbond met Noach heeft gesloten.

DOELSTELLINGEN

- Hoogmoed woont in het hart van alle mensen. Laat de kinderen zien dat dit zonde is, waarmee zij de Heere verdriet doen. Vertel erbij dat de Heere Zich uit genade over zondaren ontfermt!
- In deze geschiedenis lezen we over de Drie-eenheid. Omdat het geen lange vertelling is, is het goed om te proberen hiervan iets uit te leggen aan de kinderen.
- Trek vanuit de vertelling de lijn door naar het pinksterfeest. Toen de Heilige Geest werd uitgestort, hoorden de mensen de discipelen in andere talen spreken. Wijs de kinderen op de almacht van God en op de noodzaak dat het Evangelie overal verkondigd moet worden.

INDELING

- Alle mensen spreken dezelfde taal. Ze willen graag bij elkaar blijven wonen.
- Om zichzelf een naam te maken, gaan ze een stad en een toren bouwen.
- De Heere verijdelt dat, door hun spraak te verwarren.
- De mensen worden genoodzaakt zich te verspreiden.
- De plaats waar dit gebeurd is, krijgt een naam, namelijk Babel.

ZINGEN

Psalm 32 : 3; 37 : 19; 86 : 6

'Samen in de naam van Jezus' (OTH 360)

'Weet je wat zeiden ze in Babelstad' (H. Lam 104)

'Roept uit aan alle stranden' (WK 269)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 32: 3 Vromen en oprechten, eerlijke mensen, worden door God met vrede gekroond. Maar wanneer men stout, brutaal, Gods wet versmaadt, veracht, zal men Gods wraak ontmoeten. De berg van hoogmoed, hier de toren van Babel, wordt geslecht, met de grond gelijk gemaakt. Het boos geslacht, de zondaren, zullen vergaan. We zien hoe de Heere hen als straf over de aarde verspreidt.

BORDPLAN

Maak twee kolommen en schrijf de woorden 'ootmoed' en 'hoogmoed' hierin. Vertel dat 'ootmoed' het tegenovergestelde van 'hoogmoed' is. Laat de kinderen de kolommen aanvullen met woorden die daarbij passen.

INTRODUCTIE

Sommige kinderen zijn goed in rekenen. Als de meester of juf de sommen uitlegt, kun je zo aan de slag. Je vindt het leuk om de sommen snel op te lossen en je begrijpt het goed. Andere kinderen vinden taal juist leuk. Ze houden van lezen en opstellen schrijven. En weer andere kinderen vinden het allebei niet leuk, omdat ze het op school moeilijk vinden. Laten we elkaar helpen in de klas! Want we kregen van de Heere onze talenten.

Op school krijg je ook een andere taal. Je leert Engels, omdat dit in de wereld een belangrijke taal is. In groep één en twee worden er al woordjes aan de kleuters geleerd. Jij kunt al veel meer Engelse woordjes zeggen en ook wel zinnen.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Weet je dat er een tijd was dat iedereen dezelfde taal sprak? Als je weleens op vakantie in het buitenland bent geweest, weet je hoe lastig het is dat je de taal niet goed spreekt. Misschien kwam je in een kerkdienst en je begreep er helemaal niets van. Vandaag horen we hoe dit gekomen is. Probeer weer goed te luisteren!

Vertelling

Wat worden er veel baby's geboren! De familie van Noach wordt steeds groter. Sem, Cham en Jafeth hebben kinderen gekregen. Die kinderen kregen ook weer kinderen. Er komen steeds meer mensen op de aarde. Het is één grote familie. Ze praten allemaal dezelfde taal. Eerst woonden de mensen allemaal in de omgeving van Ararat. Dat is de plaats waar de ark na de zondvloed bleef. Later verhuizen er mensen naar het oosten van het land. Zij gaan bij het land Sinear wonen. Dat is een mooi gebied om te wonen. Het land is heel vruchtbaar, omdat het precies tussen twee grote rivieren ligt: de Eufraat en de Tigris. Nu heet dat land Irak. Sommige mensen denken dat er nu, na honderd jaar, ongeveer 30.000 mensen op de aarde zijn.

ALLE MENSEN SPREKEN DEZELFDE TAAL. ZE WILLEN GRAAG BIJ ELKAAR BLIJVEN WONEN.

De mensen vinden het fijn om in Sinear te wonen. Wat is de grond hier goed! Er is hier niet alleen zand. Als ze aan het graven zijn, merken ze dat je van deze grondsoort heel goede stenen kunt maken om te bouwen. De grond is van klei. Daarvan kun je allerlei vormen maken. Beeldjes, potten en blokken. En als je die droogt in de zon of heel heet maakt in het vuur, worden ze zo hard als een steen. De mensen ontdekken nog iets. Er is ook een soort teer in de grond te vinden. Het is net stroop. Daarmee kun je de gebakken kleistenen aan elkaar vastmaken. Wat een uitvinding! Nu kunnen ze gaan bouwen.

Er zijn verschillende mensen op de aarde. Er zijn mensen die de Heere liefhebben. Denk maar aan Noach en aan Sem. Maar er zijn ook mensen die doen wat ze zelf willen en niet naar de Heere luisteren. 'Joh', zegt iemand, 'ga jij ook bouwen?' De man knikt. Het is geweldig dat ze dit ontdekt hebben! De mannen bakken stenen. Dan gaan ze bouwen. Wat kunnen ze veel bouwen. Muren, huizen, torens. Ze voelen zich veilig. En ook machtig. Wat kunnen ze veel! De mensen worden steeds trotser en hoogmoediger. *Hoe is dat bij jou? Jij wil de beste van de klas zijn. De leukste jongen of het leukste meisje. Je wilt boven andere kinderen uitsteken. Dat heet hoogmoed. Weet je wat de Heere Jezus zegt? Dat je in je hart heel klein moet zijn, zoals een kind. Omdat de Heere dan groot wordt, alles voor je wordt. Dan ben je Zijn kind! Belijd het maar aan de Heere: 'Ik vind mezelf zo belangrijk. Ik ben zo hoogmoedig. Wilt U mij klein maken en afhankelijk van U?'* Dat gebed bidden de mensen niet. Ze zijn alleen maar trots. En in een trots, hoogmoedig hart, woont de Heere niet. Luisterden ze maar naar de Heere! Dan zou Hij hen een naam geven die ze nooit meer kwijt zouden raken. Dan zouden ze altijd veilig zijn.

OM ZICHZELF EEN NAAM TE MAKEN, GAAN ZE EEN STAD EN EEN TOREN BOUWEN

Zie je die mannen met elkaar praten? Ze zijn druk in overleg. Ze knikken hard. Dát zullen ze doen! 'Mannen, we gaan met elkaar een stad bouwen met een heel hoge toren. Die toren moet zo hoog worden, dat de spits van de toren tot in de hemel reikt. Want dan kunnen we met elkaar hier blijven wonen. Dan worden we niet over de hele aarde verspreid en verstrooid. We hebben het zo goed met elkaar. De mensen willen een toren bouwen met de bedoeling dat hun namen nooit meer worden vergeten. Ze vinden zo'n hoge toren ook handig. Stel je voor dat je ver uit het land Sinear vandaan bent gegaan. Je zou kunnen verdwalen. Maar met zo'n hoge toren kan dat nooit meer. Die zie je altijd! *Wat denk je? Zullen de mensen eerst bidden of de Heere dit wil? Of ze deze toren van Hem mogen bouwen? Want als de Heere je Koning is, wil je alles eerst aan Hem vragen. Je wilt Zijn goedkeuring en zegen. Maar dat willen deze mensen niet. Het gaat om henzelf. Om hun naam. En niet om de Naam van de Heere. Misschien dacht je net wel: die domme mensen. Wij kunnen veel mooiere gebouwen en torens maken! Juist dan is het gevaar veel groter dat we de Heere niet nodig hebben. Dat we alles zelf kunnen met onze kennis en techniek. Als wij de Heere niet nodig hebben, bouwen we ook torens die ons moeten helpen in dit leven. Dat deden de mensen in deze geschiedenis ook. Het maakt niet gelukkig. We zingen het in de psalmen: 'Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen.' Er staat nog iets bij. 'Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd met zijn weldadigheën (dat is: met al het goede wat de Heere geeft).*

Maar er is nog iets. De Heere heeft gezegd dat de volken zich over de aarde moeten verspreiden. Aan dat bevel gehoorzaam je niet als je allemaal bij elkaar blijft wonen. Eigenlijk is de toren die ze gaan bouwen een teken van trots en van opstand. Daar kan de Heere geen zegen over geven, dat begrijp je wel.

Een man veegt het zweet van zijn voorhoofd. Wat moet er hard gewerkt worden! Met elkaar zijn ze druk aan het bouwen. Elke dag weer. 'Geef mij eens wat stenen!' De man luistert. Ze helpen elkaar, dat werkt het fijnste. Wat wordt de toren al hoog. Prachtig! Maar het is wel heel veel werk. Er kijkt iemand naar de mannen. Nee, de mannen zien Hem niet. Maar Hij ziet hen wel. Het is de Heere. Vanuit de hemel ziet Hij de aarde. Heel de aarde. Hij ziet wat iedereen doet. Hij weet precies wat iedereen denkt. Altijd. Dat kan Hij, omdat Hij God is.

De mensen zijn zo trots op de toren die ze aan het bouwen zijn. Maar in de ogen van de Heere stelt die toren niets voor. Hij vindt het ook niet goed wat de mensen doen. Daarom zorgt Hij ervoor dat de plannen van de mensen niet doorgaan. Dat kan Hij op heel veel manieren doen. Hij weet altijd wat het beste is. *De Heere ziet jou vandaag ook. Vanuit de hemel kijkt Hij naar de aarde. Hij weet wat je denkt, wilt en voelt. Word je daar bang van? Of maakt het je blij?*

DE HEERE VERIJDELT DAT, DOOR HUN SPRAAK TE VERWARREN

'Geef mij eens gereedschap!' De ene man kijkt de andere man vragend aan. Wat zegt hij nu toch? Op zijn hoofd komt een rimpel van het denken. 'Toe, haal het eens! Dan kan ik verder!' De man haalt zijn schouders op. Wat die nu heeft? Hij praat zo raar! Daar sjuuwen mensen met bakstenen. Ze horen bij dezelfde familie. Maar ze verstaan de mensen die stenen aan het bakken zijn niet meer. Heel veel mensen verstaan elkaar niet meer. Ze praten ineens in een andere taal. Daar hadden ze niet voor geleerd, zoals jij op school doet. Van het ene op het andere moment begrijpen ze niets meer van elkaar. Daar worden ze boos van. Hoor ze schreeuwen! Sommige mensen schudden met hun hoofden. De één schreeuwt boos naar de ander. Het helpt niets. In de Bijbel staat dat de Heere zegt: 'Kom aan, laat Ons nedervaren en laat Ons hun spraak aldaar verwarren, opdat een iegelijk de spraak zijns naasten niet hore.' De Heere zorgt hiervoor! Hé, hoorde jij dat ook? Viel jou dat ook op? De Heere zegt: 'laat Ons'. Hij zegt niet: 'laat Mij.' Weet je hoe dat komt? De Heere is een Drie-enig God. Dat moeilijke woord betekent dat God uit drie Personen bestaat, terwijl Hij toch één God is. Dat kunnen wij mensen niet begrijpen, alleen maar bewonderen.

Weet je uit welke drie Personen God bestaat? Probeer het te onthouden! Uit de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

DE MENSEN WORDEN GENOODZAAKT ZICH TE VERSPREIDEN

Al die talen door elkaar... De mensen kunnen zo niet bij elkaar wonen. Niemand begrijpt elkaar! Er komt alleen maar ruzie van. De mensen wilden graag bij elkaar blijven wonen. Maar dat willen ze nu niet meer. De één vertrekt naar het noorden en een ander naar het zuiden. De mensen verspreiden zich over de hele aarde. Ze zoeken op wie er nog meer dezelfde taal praat. Die mensen gaan bij elkaar wonen. En ze stoppen met het bouwen van de toren. Dat lukt niet meer. *Het kan ook niet. Want er is geen zegen te verwachten als je plannen maakt zonder eerst aan de Heere te vragen of het goed is. Onthoud maar: 'denk bij alles wat je doet, Heere Jezus is het goed?'*

DE PLAATS WAAR DIT GEBEURD IS, KRIJGT EEN NAAM, NAMELIJK BABEL

De plaats waar dit gebeurde, krijgt een naam: Babel. Dat woord betekent in het Hebreeuws: 'verwarren'. De Heere verwarde de spraak. De mensen konden elkaar niet meer verstaan en begrijpen. En toch ... de Heere is goed voor deze mensen. Hij had ze allemaal kunnen doden. Dat was verdiend! Ze waren ongehoorzaam geweest aan de Heere! Maar dat deed de Heere niet. Hij verstroot hen wel, maar doodt hen niet.

AFSLUITING

Weet je nog waar de vertelling met Pinksteren over ging? Misschien heb je er al wel aan gedacht. De mensen mochten toen allemaal in hun eigen taal de grote werken van God horen. Wat een groot wonder! Door de Heilige Geest konden de mensen elkaar verstaan. Wat werden er toen veel mensen tot de Heere bekeerd. Maar die God is nog steeds dezelfde God. Hij gaat door met Zijn werk. Want alle volken in de wereld zullen en moeten in hun eigen taal het Evangelie horen. Daarom stuurt God Zijn knechten de wereld in, om de blijde boodschap van het Evangelie door te geven aan zondige mensen en kinderen. Er zijn heel veel verschillende volken op de aarde. En toch is er één volk dat hoort bij God. Alle kinderen van God, die de vergevende genade mogen kennen, horen bij die grote schare die niemand tellen kan. Waar hoor jij bij? Ben je hoogmoedig en trots? Of woont de Heilige Geest ook in jouw hart?

VERWERKING

Misschien is het goed om meer uitleg over de Drie-eenheid te geven. Gebruik hier bijvoorbeeld het boek 'Leid mij in Uw waarheid bij' (H. van Dam).

In dit boek wordt de Heidelbergse Catechismus aan kinderen uitgelegd.

Lees een zendingsverhaal voor.

Vul met elkaar het bordplan aan. Laat de kinderen in tweetallen nadenken wanneer ze hoogmoedig zijn. Tegenover hoogmoed staat ootmoed. Wanneer ben je ootmoedig?

Zoek drie platen. Torenbouw van Babel, Pinksteren, zendingsgebied. Hang deze op en zoek met de kinderen naar de betekenis van deze drie dingen. Verbindt ze met een lijn.

Spelvorm: deel aan ieder kind één van de bovengenoemde plaatjes uit. Laat ze nu elkaar opzoeken. De kinderen met hetzelfde plaatje vormen een groepje. Laat ze met elkaar nadenken. 'Wat heeft ons plaatje met de geschiedenis te maken? Wat heeft ons plaatje met God te maken? Wat heeft ons

plaatje met mij te maken?

Spelvorm met beweging. Maak verschillende stellingen over het Bijbelverhaal, over Pinksteren en over de zending. U heeft in drie hoeken een plaat opgehangen. De torenbouw, Pinksteren en over de zending. Wanneer u een stelling hebt voorgelezen, lopen de kinderen naar de goede hoek. Vijf of zes stellingen is genoeg. Daarna praat u over de verbinding van deze drie dingen.